Woensdag 30 Juni 1943

DAGBLAD

60ste Jaargang, No. 3939

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve s Zondags)
Abonnementsprijs voor het Staatsdeel
f 1.50 per maand [Aruba f 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers f 0.10.

Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Redactie Tel. 1858.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij, tel. 1550.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres: Postbus 80, Willemstad.

Kantoor voor Redactie en Administratie Gebiedsdeel Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38
Kantoor voor Administratie Gebiedsdeel Bonaire:
M. L. BOOI. Bredestraat, Kralendijk.

Churchill voorspelt aanval in Middellandse Zee.

Strijd tegen Duitse duikboten gaat schitterend.

Vliegende Forten bombarderen Le Mans.

EDEN: „ROME ZAL NIET ONTZIEN WORDEN"

CHURCHILL SPREEKT.

Premier Winston Churchill verklaarde, dat het „zeer waarschijnlijk is, dat er hevige gevechten in de Middellandse Zee en elders zullen plaats vinden alvorens de herfstbladeren vallen".

Sprekende in het stadhuis te Londen maakte hij bekend, dat meer dan 40 vijandelijke duikboten zeker vernield werden in Mei en dat de vernieling voortduurt in Juni, „de beste maand die wij ooit in de oorlog hebben gekend".

De Premier deelde mede, dat de scheepsbouw in de Verenigde Staten en in Canada en phase bereikt heeft waar de productie van nieuwe schepen „ergens tussen de zeven- en tienmaal zoveel is als onze verliezen door vijandelijke actie in Juni".

Churchill verklaarde, dat sedert midden Mei nauwelijks een enkel koopvaardijschip tot zinken werd gebracht in de gehele Noordatlantische Oceaan.

Met referte naar de komende aanval in de Middellandse Zee zeide hij, dat voor zover het Italië betreft, zij tot nu toe slechs zijn onderworpen aan inleidende en vluchtige bombardementen, doch zij zich reeds afvragen waar de stoot zal aankomen. „Het is niet ons belang om hun van deze onrust te bevrijden".

Over de onvoorwaardelijke overgave, welke geëist wordt van de nazies, fascisten en Japanners zeide Churchill: „Daarmede bedoelen wij, dat hun wil tot verzet volkomen gebroken moet worden en dat zij zich geheel moeten onderwerpen aan onze rechtvaardigheid en genade. Het betekent ook, dat wij alle voorzorgsmaatregelen moeten treffen die nodig zijn om te voorkomen, dat de wereld wederom gekweld zal worden door hun berekende slagen en verwoede agressie".

Tot zijn luisteraars zeide de Premier, dat de slag van het Ruhrgebied zich zal uitbreiden over geheel Duitsland. „Naargelang de nachten langer worden en de Noordamerikaanse luchtmacht groter wordt zullen onze krachtige armen dag en nacht langer worden en er zal geen fabriek of militair object in Duitsland zijn, dat niet — op de wijze als wij nodig achten — de vernietigende macht daarvan zal voelen".

Gelijk andere minder bevoegde waarnemers wees Churchill erop, dat de bezorgdheid van de as over de Geallieerde plannen „zou kunnen hebben geleid naar het opmerkelijk lang uitstellen van het beloofde Duitse offensief tegen Rusland".

Met betrekking tot de nauwe band tussen de Verenigde Staten en Groot-Britannië zeide Churchill, dat de grote macht van de Verenigde Staten „geen vrees gewekt heeft en hun voorsprong geen jaloezie doet ontstaan bij de Britten". Churchill verklaarde, dat, zodra de Europese oorlog is gewonnen, „elke man, elk schip en elk vliegtuig in dienst van den Koning, dat naar de Stille Oceaan gezonden kan worden, daarheen zal worden gezonden...... voor zovele jaren als nodig mocht zijn om ook de Japanners te onderwerpen en hen in het stof te doen bijten" (Londen, (AP) 30.6).

„ROME ZAL ZO NODIG GEBOMBARDEERD WORDEN".

De Britse Secretaris van Buitenlandse Zaken, Anthony Eden, deelde aan het juichende Lagerhuis mede, dat Groot-Britannië zich niet tot Italië gewend heeft met betrekking tot de quaestie van mogelijke bombardementen op Rome. Hij zeide: „Wij zijn ook niet van plan hierover met hen te onderhandelen. Ik herhaal, dat wij niet zullen aarzelen om Rome te bombarderen naar ons beste kunnen en zo hevig mogelijk, indien de loop van de oorlog dit gelegen en bevorderlijk zou maken".

Toen hem gevraagd werd of de verantwoordelijkheid niet geheel op Mussolini geschoven moet worden voor het „niet verklaren van Rome tot open stad ingeval enige schade gedaan zou worden aan oude monumenten", antwoordde Eden: „Ik geloof, dat de verantwoordelijkheid duidelijk genoeg is. Niemand nodigde Signor Mussolini uit om Frankrijk aan te vallen, niemand nodigde hem uit om zijn bommenwerpers boven Londen te zenden."

Eden zeide, dat de nieuwsberichten van 23 Juni, volgens welke Rome of andere militaire doelen zouden worden beschouwd als „open stad", het gevolg zijn van een „misverstand, vooruitspruitend uit enkele opmerkingen, die op een persconferentie werden gedaan". De feitelijke positie van de regering" — aldus Eden — „is zoals die heden wordt verklaard."

Naar aanleiding van een veronderstelling, dat het vernielen van steden en militaire doelen niet volgens het beginsel der menselijkheid zou zijn, zeide Eden: „Ik geloof, dat het in het belang der menselijkheid zou zijn, indien Signor Mussolini zou beseffen, dat het enige wat hij voor zijn land kan doen, het aanvaarden is van de onvoorwaardelijke overgave" (Londen, (AP) 30.6).

CATHEDRAAL VAN KEULEN BESCHADIGD.

Het Duitse communiqué deelde mede, dat de cathedraal van Keulen ernstig beschadigd werd door brisant- en brandbommen bij de aanval, welke in de nacht van Maandag door de Royal Airforce gedaan werd (New York, (AP) 29.6).

SCHITTEREND SUCCES VAN U.S.A.-BOMMENWERPERS.

Een verklaring van het Noordamerikaanse Hoofdkwartier in het Europese krijgsgebied zeide, dat Vliegende Forten „een schitterend voorbeeld gegeven hebben van zuiverheids-bombardementen van grote hoogte" bij de aanval, die zij Maandag op de Duitse duikbotenbasis te Saint Nazaire hebben gedaan." De vliegtuigen wierpen hun bommen van een hoogte van 8 kilometer en de bommen van bijna elk vliegtuig verenigden zich boven het mikpunt."

De verklaring zeide, dat „enkele honderden tonnen" aan bommen gestrooid werden op de installaties te Saint Nazaire en dat verschillende voltreffers gezien werden op de twee oude sluizen en op een nieuwe, welke de Duitsers bijna voltooid hadden. De sluizen vormen de enige toegang tot het duikbotenbekken, dat plaats biedt aan 25 tot 30 duikboten. Boven de nieuwe sluis bouwden de Duitsers een dak van gewapend beton. Dit werd door de Vliegende Forten getroffen en „zij kunnen weer helemaal opnieuw beginnen met de bouw" (Londen, (AP) 29.6).

NAAR FRANKRIJK.

Een formatie grote Geallieerde bommenwerpers, die door waarnemers aan de kust werden herkend als Noordamerikaanse Vliegende Forten, vloog om 21 uur over het Kanaal in de richting van Frankrijk. Een uur tevoren hadden andere golven van Geallieerde vliegtuigen het Kanaal overgestoken. Deze keerden na 45 minuten terug (Londen, (AP) 29.6).

OVER DUIKBOTEN EN INVASIE.

Met referte naar de Geallieerde strijd tegen de vijandelijke duikboten, zeide Malcolm MacDonald, Hoge Commissaris voor Canada, op een persconferentie: „De laatste 14 dagen hebben wij elke dag een dode vijandelijke duikboot voor ontbijt opgediend gekregen". Tevens voorspelde Mac Donald, dat de aanval op de Duitse sterkten in Europa zeer spoedig zal beginnen.

„De Geallieerden naderen duidelijk een nieuwe crisis in de oorlog", zeide hij. „Het zou kunnen zijn, dat er betrekkelijk kleine aanvallen op Duitsland of de bezette gebieden worden gedaan, die niet ogenblikkelijk kunnen worden beschouwd als de opening van een tweede front."

„De Geallieerde strijd tegen de duikboten is de laatste maand zo succesrijk geweest, dat het getij volkomen is gekeerd tegen de as in het Noordelijk deel van de Atlantische Oceaan. Dit is een noodzakelijk voorspel van de Geallieerde aanval op Europa. Nog een ander moest volbracht worden: de volledige verovering van Noord-Afrika en de daarmede verband houdende verkorting van de zeeweg naar het Midden-Oosten."

„Het succes in de strijd tegen de duikboten is te danken aan een verbeterde en opgevoerde dekking door vliegtuigen, de toeneming in het aantal vrachtschepen en de geleideschepen, die hen moeten convoyeren, alsook aan de wetenschappelijke uitvindingen, die helpen in het waarnemen der vijandelijke duikboten."

MacDonald zeide, dat hij niet te veel waarde wilde hechten aan de berichten omtrent muiterijen onder de Duitse duikbootbemanningen. Het is echter bekend, dat de officieren van de duikboten de laatste tijd niet zoveel moed en vaardigheid getoond hebben als tevoren merkbaar was. Dit zou te wijten kunnen zijn aan de slecht geoefende bemanningen en in het gedaalde moreel, tengevolge der doeltreffendheid van de anti-duikboot-wapenen (Ottawa, (AP) 29.6).

INTENSIEVE VOORBEREIDINGEN.

Frank Brutto seint uit Bern:

De „Gazette de Lausanne" zeide, dat intensieve voorbereidingen in Italië gaande zijn voor een slag, die elk uur kan beginnen. Volgens het blad zouden de Italianen ook geloven, dat de Geallieerde vloot gereed is om de kusten van Sicilië aan te vallen. „De Italianen zijn niet op hun gemak en een zekere vrees is merkbaar. Het is te begrijpen, dat het vooruitzicht van een Geallieerde landing op Sicilië, bij Reggio Calabria of Napels met pantser-eenheden, gesteund door dozijnen oorlogsschepen en duizenden vliegtuigen, geen troost kan brengen."

Hieraan werd toegevoegd: „De meest verwoede verdedigers van het Italiaanse grondgebied kunnen niet ontkennen, dat de Geallieerden — al zij het slechts bij het begin van de aanval — een goede kans op succes hebben, aangezien het niet onmogelijk is, dat achter elke kilometer van de Italiaanse kust een divisie gereed ligt om in actie te komen."

Van Istanbul schreef een redacteur van de „Frankfurter Zeitung": „Het is waarschijnlijk, dat de Geallieerden Italië en niet de Balkan zullen aanvallen. Italië en de grotere eilanden blijven de meest belangrijke defensie-taak voor de as in het Zuiden" (Bern, (AP) 29.6).

VRIJWILLIGERS UIT FRANS GUYANA.

Het nieuwsagentschap Aneta deelde mede, dat Frans Guyana, hetwelk in Maart laatstleden zich van Vichy losscheurde, begonnen is vrijwilligers te zenden naar het front. Dit nieuws werd bekend gemaakt na publicatie in een nieuwsblad van Cayenne van een verklaring, door Jacques Boissier, hoofd van het cabinet, werd afgelegd. Hierbij zeide Boissier, dat „de vrijwilligers die reeds weken geleden vertrokken waren naar het oorlogsfront, niet in staat waren om afscheid te nemen van hun familieleden, die buiten Cayenne wonen."

Vóór hun vertrek werden de troepen toegesproken door Gouverneur Jean Rapenne, die de nadruk legde op het belang, om te vechten voor „een bevrijd Frankrijk" en de mannen prees om hun vrijwillige aanmelding. Het aantal troepen en hun bestemming is niet bekend (Paramaribo, (AP) 29.6).

HET GROTE LUCHT-OFFENSIEF

Een opsomming toont aan, dat het grote lucht-offensief, dat uit Engeland gevoerd wordt, gedurende de laatste zes maanden 1237 Geallieerde bommenwerpers gekost heeft. Hiervan zijn 239 Noordamerikaanse en 1098 Britse (Londen, (AP) 29.6).

Het nieuws van vandaag.

Op 30 Juni werd in Duitsland een samenzwering ontdekt onder leiding van den chef van de Staf der S.A., Minister Röhm, die achter de rug van Hitler om samenspande met Generaal Von Schleicher. Bovendien werden ernstige aanwijzingen ontdekt van een „gebrek aan loyaliteit tegenover Adolf Hitler en van een stuitende immoraliteit onder een deel van de leiders der S.A."

Dit leidde tot een zuiveringsactie te Berlijn en München met behulp van de S.S. politieke en Rijksweer. Te München werd Röhm gefusilleerd

Von Schleicher, tegen wien een bevel tot aanhouding was uitgevaardigd, werd in zijn woning nabij Berlijn doodgeschoten, evenals zijn vrouw. Hiermede was de beruchte „putsch" echter niet afgelopen en op zijn minst nog 150 anderen werden „opgeruimd".

Als wij deze gebeurtenis oprakelen is het niet slechts om te wijzen op de moorden die Adolf Hitler daarbij op zijn geweten laadde, want deze zinken nog in het niet bij de ontelbare, welke er de laatste jaren zijn bijgekomen. Hoe echter reeds toen de werkwijze van de nazies was blijke eruit en ook hoe reeds toen werd samengerot tegen het Hitler-regime. Vandaag, nu Duitsland zijn nederlaag ziet naderen en steeds meer bommen neerregenen op de Europese Vesting, moet de Führer wel terugdenken aan 1934 en dat zal zich hierbij niet erg behagelijk zal voelen behoeft niet beklemtoond te worden.

Maar er zal waarschijnlijk nog veel gebeuren voordat in Duitsland een nieuwe samenrotting tegen Hitler zal slagen. Premier Churchill beloofde in een redevoering in het stadhuis te Londen, dat hevige gevechten in de Middellandse Zee en elders zullen plaats vinden vóór de herfstbladeren beginnen te vallen — dus nog in deze zomer. Over de bombardementen sprak Churchill, alsook over de krijg tegen Japan, die eerst recht zal oplaaien wanneer Duitsland eenmaal neergeslagen is.

Anthony Eden heeft ook gesproken, maar in het Lagerhuis. Hij herhaalde zijn verklaring, dat Rome niet door de Geallieerde vliegtuigen zal worden ontzien, indien dit nodig mocht blijken.

Dat de strijd tegen de Duitse duikboten goed gaat werd door verschillende sprekers te kennen gegeven en allen beschouwden dit succes als de noodzakelijke voorloper van de Europese invasie.

De Vader des Vaderlands.

Heden herdenkt het vrije Nederland de Westfaalse Vrede of Vrede van Munster, waarbij op 30 Juni 1648 Nederland als onafhankelijke, vrijmachtige staat onder de mogendheden werd erkend. Over de wordingsgeschiedenis van ons moederland uit de grijze oudheid, toen het als een deel van Neder-Lotharingen speelbal was tussen Oost- en West-Frankenland, over de zucht naar onafhankelijkheid, die de lage landen aan de zee reeds vroeg naar vrijheid deed haken, — over de concessies, welke allen, die over ons land en volk geheerst hebben, genoopt werden te doen aan onze zucht naar vrijheid en democratie, — over de ontembare strijd, welke gestreden werd, toen ons land eenmaal als Bourgondische Kreits een zekere onafhankelijkheid had verworven in het geheel des Duitsen rijks, — over de samengroeiing van ons volk met den eersten Oranje, den Vader des Vaderlands, die ons land de Unie van Utrecht schonk, waarmede nog weer een stap op de weg naar volledige vrijmachtigheid werd gezet, en die zo de weg plaveide naar Munster in 1648 — over dit alles hebben wij verleden week Vrijdag en Zaterdag uitvoerig verhaald. De Duitsers hebben de viering van onze nationale onafhankelijkheidsdag niet behoeven te verbieden, want deze dag is door ons altoos verwaarloosd. Maar zij hebben toch de leugen gepropageerd, dat de Vrede van Munster een rampspoed voor ons volk zou zijn geweest. De huichelaars! Is het dan al een academische twistvraag of de Duitse Rijksdag in 1648 zich heeft verenigd met de Vrede van Munster, de Duitse keizer deed dit zeker wel en daarom willen wij in ons vrije Nederland uitdrukkelijk aandacht vragen voor Nederlands Onafhankelijkheidsdag, vooruitziende naar de dag waarop Duitsland uit het ten onrechte geusurpeerde vrije gebied van ons Koninkrijk zal moeten vlieden.

Leve de Koningin!

Leve onafhankelijk en vrij Nederland!

Leve de Vrede van Munster!

Chinese successen.

„Onze troepen, die naar Hwajung oprukken, slaagden er gistermorgen (Dinsdag) in om vele strategische punten in de buitenwijken te heroveren. Thans wordt de stad zelf aangevallen. De vijand heeft reeds grote verliezen geleden. Tsjingsupai ten Noord-Oosten van Kungan, werd op 26 Juni door onze strijdkrachten heroverd. De vijandelijke troepen deden een tegenaanval uit Heikoukang, doch zij leden hevige verliezen tegen onze strijdkrachten, die voortgaan de vijandelijke resten opte ruimen. Onze troepen vallen de vijandelijke horden langs de Jangtse aan en behaalden een reeks successen op 27 Juni toen Meitisu, Liupan, Litsjisang, ten Zuiden van Sjihsow, Yaotandow, Tsjetsjakang, Mengtsjiu, ten Noord-Westen van Owtsjihkow, en Yanlinsjih, ten Noorden van Owtsjihkow, werden veroverd.

Gistermorgen brak onze voorhoede in de sto Owtsjihkow binnen. De vijandand ging hier voort verzet te bieden achter zijn verdedigingswerken en onder dekking van zijn geschut uit Tientsjow. Onder de felle Chinese aanvallen leed hij echter ernstige verliezen en toont tekenen van verzwakking. De vijand te Tsjowtsjiatsjang ten Noord-Westen van Owtsjihkow wordt omsingeld door onze strijdkrachten. Een andere colonne onzer manschappen bereikte de omgeving van Mitosze en Ta itsjiatsjang ten Zuiden van Sjasi. Er hebben hevige gevechten voortgang.

In het Oosten van Kwangtung hebben onze troepen op 26 Juni Houpoao en enkele andere strategische punten ten Westen van Tsjaoan heroverd na den vijand meer dan 100 man aan verliezen te hebben toegebracht. De vijandelijke troepen te Gungwan en Sjekiung in Kwangtung poogden op 26 Juni onze stellingen te Laiopu, ten Zuid-Oosten van Tungwan, en Tsjangping, ten Zuid-Oosten van Sjekiung aan te vallen. Onze troepen bestreden hen in verwoede slagen met resultaat, dat een groep zich terugtrok en een andere wordt opgeruimd" (Tsjungking, (AP) 30.6).

Het Gezantschap bij den Paus en Professor Veraart.

Professor Doctor Joannes Antonius Veraart heeft kort geleden in Londen een voordracht gehouden over het gezantschap bij den Paus, een quaestie waarover wij reeds enkele maanden geleden [Amigoe van 18 November 1942] in een stuk van Pater Jacob van der Veldt O.F.M. ook het een en ander schreven. Zoals men zich herinnert, vondt Pater van der Veldt het tijdstip niet opportuun. Hieronder geven wij thans het voornaamste uit het vertoog van Professor Veraart.

De lezing werd gehouden voor de Nederlandse Afdeling van de „International Christian Democratic Union" te Londen.

Hebt gij een juist denkbeeld over de wereldbetekenis van den Paus?

Deze vraag wordt u niet gesteld als Katholieken, die uit Evangelie en Traditie weten, dat de Paus is de Stedehouder van Christus op aarde, dat Hem de Sleutelmacht is gegeven en dat Hem het weiden van de kudde is toevertrouwd.

Maar deze vraag wordt u gesteld als Nederlandse staatsburgers, die belangstelling koestert voor de grote wereldproblemen en daarvoor belangstelling koesteren moet — ik zou mogen zeggen als wereldburgers, die ook wilt uitzien boven het heden en u vragen stelt omtrent de wereld, die na deze oorlog moet worden geschapen.

Het antwoord wordt gegeven in alle nuchterheid. Ik voel mij vrij van alle romantiek, die u misschien — het is een meesterwerk overigens — in **„Le Pape" van Louis Veuillot** kan hebben **geïrriteerd.**

En dan moet het doodnuchtere antwoord zijn: **de Paus is de grootste staatkundige wereldmacht** — en niets minder.

De verklaring van dit merkwaardige en belangrijke feit heeft uiteraard velen bezig gehouden. Er zijn een aantal theorieën opgesteld en verdedigd, waarover ik u enige tijd zal moeten bezig houden. De meeste van deze theorieën zijn volstrekt onhoudbaar, bezwijken voor de kracht der feiten.

De Souvereiniteit van den Paus over grondgebied.

De zwakste van deze theorieën — nochtans een, zoals wij aanstonds zullen zien, waaraan men zich met name in Nederland heeft vergaapt — is die **van de souvereiniteit van den Paus over een stuk grondgebied.** Het feit, dat reeds in de oudste tijden van het Christendom dit grondgebied door keizerlijke schenkingen tot stand kwam en de Pauselijke Staat een Staat tussen de Saten werd, die zich, met vele verwikkelingen, tot 1870 handhaafde, zou de verklaring zijn van de staatkundige betekenis van den Paus. Reeds een staatsman als Napoleon I heeft met deze theorie de spot gedreven — en terecht. Het zal u misschien teleurstellen en anderen onder u wellicht kwetsen in nog bestaande romantische gevoelens op dit punt, maar de waarheid gebiedt te zeggen, dat die Pauselijke Staat, **ook in de beste tijden,** een zeer zwakke en vrijwel **steeds slecht bestuurde** staat is geweest; dat in sommige tijden en stellig in het midden der 19e eeuw zelfs van een zeer achterlijke staat, met opvallend veel misstanden, kon worden gesproken. De staatkundige betekenis van dit gebied ging eigenlijk nooit uit boven die van een staat van de derde of vierde rang. Welke staatkundige betekenis zou dan de vorst van zulk een staat in de wereld bezitten? De vraag stellen is haar beantwoorden. Niet noemenswaard natuurlijk. Voor het feit, dat de Paus is, wat Hij is, levert de tijdelijke macht van den Paus geen enkele bijdrage.

Waarom wilde de Tsaar den Paus helpen?

Zo is het ook door alle staatkundige machten van betekenis na 1870 begrepen. Als — om maar een enkel voorbeeld te noemen — de Tsaar van Rusland ernstig overweegt, of hij niet tegen Italië ten oorlog zal trekken, om de laatste aanval op de tijdelijke macht van den Paus te helpen afslaan en als deze schismatieke vorst zich met name door geografische moeilijkheden daarvan tenslotte laat terughouden, is zijn gezindheid allerminst te verklaren uit zijn sympathie voor een staatje meer of minder op het Italiaans grondgebied — maar — en dit brengt ons reeds op het spoor van de juiste verklaring — **omdat hij vreest, dat de staatkundige macht van den Paus zou worden beschadigd door gemis aan enige tijdelijke macht.** Dit is wel een heel andere sfeer van denken dan in de ongelukkige theorie, die ik u hier noemde...

Nadat de tijdelijke macht van den Paus was verdwenen en deze letterlijk de gevangene van het Vaticaan was geworden en nadat de ervaring had geleerd, dat — met name onder den groten Leo XIII — de staatkundige positie van den Paus groter was dan ooit, zocht men naar verklaring van dit zo interessante feit. Twee theorieën begonnen opgeld te doen, die van de politieke macht der katholieken en die van het ontzien of ter wille zijn van de belangrijke katholieke volksgroepen.

De Staatkundige Macht der Katholieken:

Wat die eerste theorie betreft: over de staatkundige macht der Katholieken hebben wij, Nederlandse Katholieken in Engeland, wel enige ervaring. Als wij ons herinneren een biezonder gunstige en geheel exceptionele positie — van een tijdlang slechts en met grote schaduwzijden — in ons eigen Vaderland: als wij ons dan ook nog herinneren een periode van het Duitse Centrum — het tijdvak van Windthorst, de Reichenspergers Mallinkrodt —: als wij misschien nog even denken aan een tijd van overwicht van een katholiek-staatkundig georganiseerde groep in België — wel, dan zij wij over de politieke macht der Katholieken over de gehele wereld uitgepraat. Wij allen kennen het lamentabele feit, dat juist in de katholieke landen — Frankrijk, Spanje, de Zuidamerikaanse republieken — de staatkundige macht der Katholieken volstrekt nihil is. Zij kennen veel van de verklaring daarvoor en wij weten ook, welke treurige gevolgen het voor het algemeen staatkundig leven en voor de maatschappelijke plaats der katholieken heeft meegebracht. Van de beide martelarenlanden — het katholieke Polen, het katholieke Ierland —behoeft wel in het geheel niet te worden gesproken; wat hebben zij in het moderne Europa betekend, als over katholieke staatkundige macht wordt gesproken?

Is de situatie niet veeleer zo, dat als wij het Pausdom moeten zien in zulk een grootse positie, wij juist een onmetelijke afstand moeten vaststellen tussen de inspirerende factor en hen, die allereerst door het pauselijk woord moesten worden geïnspireerd? Was het zo niet met Rerum Novarum in 1891, met Quadragesimo Anno in 1931 — en is het vandaag met nieuwe pauselijke uitspraken niet nog evenzo? Wij, die hier welbewust samenwerken in de International Christian Democratic Union met zoveel katholieke staatkundige leiders van vele landen — en onderschatten wij de betekenis daarvan niet, want wat zou er van staatkundige macht der katholieken over de wereld nog over zijn, indien wij dit niet hadden? — wij weten maar al te goed, hoe bedroevend klein nationaal en internationaal de welbewuste macht van moderne katholieke staatkunde eigenlijk is. Wij weten, hoever fascisme en half-fascisme hebben ingevreten in de katholiek-staatkundige milieus — ziet, wat wij met onze geloofsgenoten in de Verenigde Staten, in Canada, in Zuid-Amerika hebben te stellen. Wij weten, om wat voor treurige excuses zelfs katholieken uit het land met de hoogste katholieke organisatie — ons eigen land — ons hun medewerking weigeren — en zo het katholicisme een speelbal laten zijn van al de stormen van anti-Christendom die nu over deze aarde woeden en aanstonds, na de oorlog, wellicht met verdubbelde kracht. Het wenkbrauw fronsen van een zekere vrijzinnigheid — zonder enige geestelijke inhoud overigens! — is voldoende om hen zich te doen verstoppen, of desnoods hen luidkeels te doen verklaren, dat zij geen deel hebben aan zo iets als „de katholieken zich laten bezinnen op hun staatkundige taak van de toekomst".

De Katholieken en de openbare betekenis van den Paus.

Wat zou men ons dan komen aandragen met een theorie, die de machtige positie van het pausschap uit de macht van de katholieken in het staatkundige zou willen verklaren? Wij weten, hoe weinig het is inderdaad, hoe het juist altijd de Katholieken zijn en blijven, die — daargelaten hun belijden in kerk en binnenkamer — de openbare betekenis van den Paus voor maatschappelijke orde, voor internationale orde, voortdurend practisch loochenen of zelfs metterdaad bestrijden.

(Vervolg op pagina 4).

Nederland.

HOFBERICHT.

Koningin Wilhelmina en Prinses Juliana hebben dezer dagen het noenmaal gebruikt bij Canada's Gouverneur-Generaal den Graaf van Athlone en Prinses Alice te Quebec.

HELDEN.

Het Nederlandse sluikblad „Vrij Nederland" vertelt, dat een jongen naar een concentratie-kamp was gezonden wegens het luisteren naar de Engelse radio. Enige maanden later werd hij „wegens goed gedrag" vrijgelaten met de boodschap, dat hij nu zoveel als hij wilde naar de Engelse radio mocht luisteren: de beulen hadden hem beide trommelvliezen doorgestoken.

HET LOT VAN DEN HAAG.

De Haagse Vogelbuurt is nog intact, ook de Westzijde van de Sportlaan, Houtrust en de Boschjes van Poot. Het Stadhoudersplein bestaat niet meer. Van Zorgvliet, de Kerkhoflaan en de Scheveningsche Boschjes tot de Wittebrug zijn de grootste gedeelten verdwenen. Scheveningen is vrijwel ongedeerd gebleven, doch vrijwel geheel ontruimd. In de Pier is een groot gat gebroken. Van het Haagsche Bosch is bijna niets over. Naar men zegt, is ook de Hofvijver gedempt.

PARADE IN PARAMARIBO.

Gisteren hebben Surinaamse en Noordamerikaanse troepen een grote parade gehouden te Paramaribo. Gouverneur Professor Johannes C. Kielstra nam de parade af. Later heeft de Gouverneur de nieuwe marinebasis geïnspecteerd. Overal werd gevlagd en 's avonds hield de Gouverneur een radio-rede.

DE TROUW DER ARBEIDSBEURZEN.

De ambtenaren en beambten der Nederlandse arbeidsbeurzen in totaal 4500, saboteren door allerlei kleinigheden de Duitse arbeidsregistratie voor gedwongen werk in Duitsland. Kilometers „red tape" worden uitgelegd, waar de Duitsers in verward geraken. Natuurlijk heeft dit geen ander gevolg dan vertraging, maar deze is lastig voor de Duitsers. Deze zouden daarom het liefst alle 4500 door „getrouwen" vervangen, doch dit is onmogelijk.

De directeuren zijn nu meestal Duitsers, maar van de rest is ten hoogste vijf procent voor de Duitsers betrouwbaar. Herhaaldelijk worden leden van het personeel gevangen gezet, maar het helpt niet veel. Nog onlangs kwamen honderden Nederlandse arbeiders in Duitsland aan met verkeerde qualificaties: timmerlieden hadden metselaars-kaarten; loodgieters kwamen als „meubelmaker" aan, enzovoort.

DE NEDERLANDERS IN LONDEN.

Vele honderden Nederlanders waren in het Nederlandse Huis te Londen bijeen ter gelegenheid van de doop van Prinses Margriet Francisca en de verjaardag van Prins Bernhard. Er werden films vertoond, die Prins Bernhard op Zijn reizen heeft opgenomen. Daverend applaus klonk bij de opnemingen van Suriname en Curaçao. Het Hoofd van de regeringspersdienst, de Heer Adriaan Pelt, hield de feestrede.

EEN DREIGEMENT.

Bij de Begrafenis van een in een gevecht te Zwolle, gewonden N.S.B.-er heeft N.S.B.-er Jager de Katholieke Geestelijkheid van „terreur" beschuldigd en uitgeroepen: „Wij zullen ons op deze geestelijkheid wel wreken!"

MAX VOORSPELT.

Max Blokzijl heeft vorige week voor Radio-Hilversum gezegd: „Vele Nederlanders geloven, dat de oorlog spoedig geëindigd zal zijn, doch ik ben ernstig van mening, dat dit einde op zijn vroegst in 1950 verwacht kan worden."

ZIJ WORDEN ZENUWACHTIG.

Een bewijs voor zenuwachtigheid bij verraders is, dat de N.S.B.-ers zich koortsachtig van wapenen voorzien; in die mate dat de N.S.B. een order heeft uitgevaardigd, waarin wordt verboden zich wapenen te verschaffen anders dan door middel van officiële instanties.

Bekendmaking.

De Oudst Aanwezend Zeeofficier te Aruba maakt hiermede bekend, dat met ingang van **1 Juli 1943**, het terrein ten Noorden van de vuurtoren Westpunt door de Nederlandsche Troepen te Aruba geregeld gebruikt zal worden voor het houden van schietoefeningen.

Tijdens het schieten zal op de vuurtoren een roode vlag worden geheschen en de grens van de gevaarlijke terrein zal worden aangegeven door een rij roode vlaggen.

Oranjestad, 26 Juni 1943.

De Luitenant ter Zee 1e. klasse,

Oudst Aanwezend Zeeofficier te Aruba,

1983 **F. J. E. KRIPS.**

Curaçao.

TWEE NIEUWE NAAMLIJSTEN.

De Gouvernements-persdienst deelt mede, dat ten burele van het Rode Kruis op Pietermaai twee nieuwe naamlijsten van in Japanse krijgsgevangenschap zijnden, voor belangstellenden ter inzage liggen.

AFSCHEIDSBEZOEK BIJ DEN GOUVERNEUR.

De Heer Voges, benoemd Ondergezaghebber van Sint Eustatius, heeft gisteren een afscheidsbezoek aan Zijne Excellentie den Gouverneur gebracht.

OM TE BEDANKEN.

Het Bestuur van de Agemene Curaçaose Ambtenaren Bond heeft gisteren een bezoek aan den Gouverneur gebracht om Zijne Excellentie te bedanken voor de ingediende verlofregeling.

UITREIKING NEERLANDIA-PRIJZEN.

Roxy en West End zaten gistermorgen vol schoolkinderen. De jaarlijkse gebeurtenis, het uitreiken der Neerlandia-prijzen aan de leerlingen die het beste Nederlands kennen, was er weer.

In Roxy.

In Roxy zaten de leerlingen van de 7e, 8e, 9e en 10e klassen van de zes mulo-scholen. Het porgramma bestond hier uit een toespraak van den Inspecteur van het Onderwijs, Doctor Wybojan Goslinga; het uitreiken van de Neerlandia-prijzen; voordrachten van leerlingen der Mulo-scholen; een toneelstukje „De verstrooide Notaris", gespeeld door leerlingen van de A.M.S.; en een film-voorstelling.

De leiding van alles had de Heer Willem Meyer van het Algemeen Nederlands Verbond.

Uit elke 9e of 10e klas kreeg 1 kind, dat de beste vorderingen had gemaakt in de Nederlandse taal, een Neerlandia-prijs en ook de beste voordrager van elke school.

Normaal zouden er dus 6 prijswinnaars en 6 voordragers moeten zijn. Het Sint Thomascollege en het St. Martinus Gesticht hebben echter elk dubbele 9e en 10e klassen, zodat er 8 prijswinnaars en 6 voordragers waren.

Het vorig jaar was er geen prijsuitreiking, ~~omdat de bestelde portretten~~ van de Koninklijke Familie te laat aankwamen. De 8 van het vorig jaar kregen nu ook hun prijs alsook de 6 voordragers van het vorig jaar. Ook werden in Roxy de prijzen uitgedeeld aan de prijswinnaars van de 6e klassen van het vorig jaar. Die zijn nu 7e klassers geworden en zaten dus in Roxy.

Prijzen schooljaar 1941/1942.

Wilhelminaschool: Liga, Catharina Henriquez 9e klas; Louise Brandao 6e klas; Josefina Capriles 6e klas.

Hendrikschool: Salomon Linder 10e klas; Jacques Singer 6e klas; Morris de Marchena 6e klas.

St. Antonius-gesticht: Gloria Zefrin 10e klas; Alba Naaldijk 6e klas; Yolanda Cratz 6e klas.

H. J. A. Schroederschool: Johanna Thalia Arnolda Kreps 10e klas; Frederik Johan Mans 6e klas, Annie Elisabeth Gigengack 6e klas.

St. Albertuscollege: Stanley Cardoze 6e klas; Herbert Davelaar 6e klas; Stanley de Castro 6e klas; Evan Vlack 6e klas.

St. Antonius-gesticht B: Milca Wever 7e klas; Ida Simon 7e klas.

St. Jozefschool: Albertico Beltram 7e klas.

Heilig. Hart School: Helen Jeannette ten Meer 7e klas.

St. Martinusgesticht: Ciera Vos 9e klas, Ruth de Jongh 9e klas; Beatrice Martinez 6e klas; Rini Batenburg 6e klas; Erna Galaraga 6e klas; Willy Alburg 6e klas.

St. Thomascollege: Gregorio Jonis 9e klas; Willem Hendrikse 9e klas; Frank, Ernst Rosendal 6e klas; Wim, Gerard Ghering 6e klas; Cornelus Martina 6e klas; Antonio Torres 6e klas.

St. Willibrordcollege: Angel, Maria de Felicia 6e klas; Wim, Floris van Muyden 6e klas.

Prijzen schooljaar 1942/1943.

Wilhelminaschool: Machteld van Driel 9e klas.

St. Antoniusgesticht: Violeta Senior 10e klas.

St. Thomascollege: Randolph Statius van Eps 9e klas; Salomon, Gregorius Kaluff 9e klas.

H. J. A. Schroederschool: Greta Vermeulen 10e klas.

Hendrikschool: Mendel Gruynstein 9e klas.

St. Martinusgesticht: Joli Gomez 9e klas; Norma Lauffer 9e klas.

Voordrachten schooljaar 1941/1942.

Hendrikschool: Alfred, George de Windt met „Slaet op den trommele", (J. Greshoff).

St. Martinusgesticht: Thelma Jacobs met „De Moeder" (A. Roland-Holst).

H. J. A. Schroederschool: Pieter, Cornelis Schuitemaker met „Mijn land, mijn volk, mijn taal" (P. Hartog).

Wilhelminaschool: Electra, Yolanda Irausquin met „Het zal niet om te dragen zijn" (R. Tharod).

St. Thomascollege: Bernard Linker met „Het lied der achttien Dooden" (Jan Campert).

~~St. Antoniusgesticht: Brunehilde~~ Henriquez met „Nagedachtenis aan Guido Gezelle" (Caesar Gezelle).

Voordrachten schooljaar 1942/1943.

St. Thomascollege: Christiaan Penso met „Nieuw Sprookje" (Jac. Schreurs)

St. Antoniusgesticht: Aurelia Achong met „De Wilgen" (Adama van Scheltema).

H. J. A. Schroederschool: Nicolette, Theodora Rustige met „Het Carillon" (Gerhard).

Wilhelminaschool: Beatrice Lopez Henriquez met „Huiswerk" (Lovendaal).

Hendrikschool: Willem, Johan Beckers met „Het kamellon" (A. C. W. Staring).

St. Martinusgesticht: Ursula Olivierra met „Waar de vrede woont" (Edgard).

In West End.

In West End zaten alle 6e klassen van de stadsscholen van dit jaar en de prijswinnaars van de buitenscholen. die zelfs helemaal van West Punt kwamen voor de gelegenheid. Luitenant Karel Hendrik Bode, van het Algemeen Nederlands Verbond, had hier de leiding en reikte de prijzen uit. Ook werden voordrachten gehouden en tenslotte films gedraaid. Hier volgen de namen van de prijswinnaars.

Egbert Hofstra 6e klas St. Albertus College; Jaime Wieske 6e klas St. Albertus College; Rafael de Windt 7e klas St. Jozefschool; Cleto Cecilia 6e klas St. Jozefschool; Virgilio Ocalia 6e klas St. Jozefschool; Eustacio de Palm 7e klas St. Jozefschool; Bernardo Werderfoort 7e klas St. Jozefschool; Matheus Basilio 6e klas St. Jozefschool; Edgar Martis 6e klas St. Jozefschool; Ephrem Lourens 6e klas St. Willibrord College; Leslie Monsanto 6e klas St. Willibrord Colege; Reinilda Sintjago 7e klas St. Antoniusgesticht B; Clara Tokay 7e kals St. Antoniusgesticht B; Thomas Calister 6e klas St. Jozefschool Montagne; Angel Leal 6e klas St. Jozefschool Montagne; Guillermina Justina 6e klas St. Jozefschool Montagne; Gladijs Canister 6e klas St. Jozefschool Montagne; Pascual Meijer 6e klas St. Jozefschool Santa Rosa; Carmita Obia 6e klas St. Jozefschool Santa Rosa; Polito Martis 6e klas St. Jozefschool Santa Rosa; Dolorita Martis 6e klas St. Jozefschool Santa Rosa; Maximo Gillermo Wedervoort 6e klas St. Tharcisiusschool Salinja; Victor Mariano Laker 6e klas St. Tharcisiusschool Salinja; Victor Modesto Sabat 6e klas St. Tharcisiuseschool Salinja; Rudolfo Crispulo 6e klas St. Tharcisiusschool Salinja; Vera Maria Tyrol 7e klas Heilig Hart school; Crisma Jansen 7e Heilig Hart school; Beatrice Palma 7e klas Heilig Hart school; Lelia Bernadette Copra 7e klas Hart school; Julieta Alice Baltzer 7e klas Heilig Hart school; Vilma de Lannoy 7e klas Heilig Hart school; Maria Thomas 7e klas Heilig Hart school; Ilse Arends 6e klas St. Martinusschool, Afdeling A; Jacqueline Capriles 6e klas St. Martinusschool, Afdeling A; Gemma Sprockel 6e klas St. Martinusschool, Afdeling A; Agnes Klijn 6e klas St. Martinusschool Afdeling A; Julia Cardoze 6e klas St. Martinusschool, Afdeling A; Marita Weverink 6e klas St. Martinusschool, Afdeling A.; Thelma Daantje 7e klas St. Martinusschool, Afdeling B; Maria Daantje 7e klas St. Martinusschool, Afdeling B; Ruben Arnold Pietersz 6e klas St. Thomascollege; Tonny Willemse 6e klas St. Thomascollege; Paul Dougle 6e klas St. Thomascollege; Oscar Meriën 6e klas St. Thomascollege; Anton van Langeveld 7e klas St. Vincentiusschool; Sergie Seferino 7e klas St. Vincentiusschool; Luis Hartman 6e klas St. Vinventiusschool; Amabel Paulina 6e klas St. Vincentiusschool; E. Jansen 7e klas St. Vincentiusschool; Romulo Welvaart 7e klas St. Vincentiusschool; Amador Ursula 7e klas St. Ventiusschool; Edm. Sambo 7e klas St. Vincentiusschool; Lili, Christina Kleijn 6e klas Wilhelminaschool; Fenna, Jantina Meijer 6e klas Wilhelminaschool; Frances Ferguson 6 klas Wilhelminaschool; Tomas, Achiles Lovera 6e klas Emmaschool; Edna, Enid Riley 6e klas Emmaschool; Oliver, Francis van Putten 6e klas Emmaschool; Mathilda, Leaticia Hassell 6e klas Emmaschool; Roland de Wit 6e klas Hendrikschool; Hubert, Martinus Garmers 6e klas Hendrikschool; George, Alberto Theodorus 6e klas St. Vincentius-Gesticht; Pedro, Rosiano Matrona 6e klas St. Vincentius-Gesticht; Pedro, Jesus Wever 6e klas St. Vincentius-Gesticht; Raymundo, Felipe Reina 6e klas St. Vincentius-Gesticht; Atala Ossenkop 6e klas St. Antoniusgesticht, Afdeling A: Lucie Goilo 6e klas St. Antoniusgesticht, Afdeling A; Eveline Braaf 6e klas Willem de Zwijgerschool; Maria, A P. Bethencourt 6e klas Willem de Zwijgerschool; Maria, Consuela Chirinc 6e klas Willem de Zwijgerschool; Jozef Kibbelaar 6e klas Willem de Zwijgerschool; Florita, M. Gosepa 7e klas St. Theresia-school; Anna, I. Rafael 7e klas St. Theresia-school; Leopoldina Pieters 7e klas St. Theresiaschool; Agda, M. Bonifacia 7e klas St. Theresia-school; Theo Haayen 6e klas Schroederschool; Anne van der Bruggen 6e klas Schroederschool; Benjamin Brandwijk Nodelijk 6e klas Schroederschool; Anncke Wenckebach 6e klas Schroederschool; Henry Isenia 7e klas St. Aloysiusschool; Freddy Sneper 7e klas St. Aloysiusschool; Nicolaas Brigitha 7e klas St. Aloysiusschool; Enrique Sambo 7e klas St. Aloysiusschool; Thelma Look 7e klas Santa Maria School; Catharina Wout 7e klas Santa Maria School; Norma Lourens 7e klas Santa Maria School; Alfred Martis 6e klas Santa Maria School; Emerita Lourens 7e klas Wishi School; Lelia Sasso 7e klas Wishi School; Aida Dorsiel 7e klas Wishi School; Louisa Provence 7e klas Wishi School; Irma, Anastacia Fabias 6e klas St. Willebrord School; Edwin, Genaro Koevers 6e klas St. Willebrord School; Anna Virginia Aniceto 6e klas St. Willebrord School; Tito, Aquilino Rosina 6e klas St. Willebrord School; Maria, Dolores Olario 6e klas Soto School; Marcelio Martis 6e klas Soto School Bertha Margaretha 6e klas Soto School; Evaristo Victoria 6e klas Soto School; Nicanor Mercilia 6e klas Barber School; Crisilda Kwidama 6e klas Barber School; Ernesto Rosina 6e klas Barber School; Jpliana Doran 6e klas Barber School; Lourencio Tomsjansen 6e klas aJn Doret School; Josephita 6e klas Jan Doret School; Servanio Navarro 6e klas Jan Doret School; Gillermina Dake 6e klas Jan Doret School; Remilio. Mercelina de la Croes 6e klas Westpunt School: Nilda, Maria Sambo 6e klas Westpunt School; Julianita, Simona Laurens 6e klas Westpunt School: Alfred, Pablo Laurens 6e klas Westpunt School.

VERENIGINGSNIEUWS.

— **Katholieke Sport Centrale:** Uitslag van de gisteren gehouden Junioren-competitie: Tropiaals B — Sithoc B 0—0: Tropiaals A — Sithoc A 0—2.

Programma Zondag: **Voetbal:** 15.— uur Tropiaals — De West 2: 17.30 uur Jong Bonaire — Ajax.

Korfbal: 16.— uur Bito — Union Victory Stars (semi-finale).

Deze krant is gedeeltelijk ongecorrigeerd.

ALLERLAATSTE NIEUWS

— **Washington (spoed): De Noodamerikaanse Marine maakte bekend, dat gecombineerde Noordamerikaanse strijdkrachten zijn geland op het eiland Rendova in het centrale deel van de Salomonseilanden. Dit schijnt het begin te zijn van een nieuw offensief tegen de Japanse stellingen in de Stille Zuidzee. Rendova behoort tot de Nieuw-Georgië groep. De Japanners hadden installaties op dit eiland, zodat er waarschijnlijk wordt gevochten. Op 8 kilometer ten Noorden van Rendova ligt Munda, waar de Japanners een luchtbasis hebben, die echter vrijwel onbruikbaar is gemaakt door Noordamerikaanse bombardementen. Er zijn geen verdere biezonderheden bekend.**

— **Londen:** Het Russische communiqué deelde mede, dat verkenningsgroepen een krachtig verdedigde heuvel in de Kalinin-sector hebben veroverd. 200 Duitsers werden gedood. Kanonnen en mortieren verpletterden 32 kazematten, 37 machinegeweerstellingen, 15 uitgravingen en 15 observatieposten, alsook een munitie-opslagplaats en een olie-opslagplaats aan het Leningradfront.

Guerrilla's in het gebied van Minsk deden een vijandelijke trein derailleren en vernielden 2 Duitse garnizoens, waarvan 119 Duitsers gedood werden en 108 werden gevangen.

— **Londen:** Radio-Berlijn zeide, dat Duitse duikboten 8 koopvaardijschepen met een totaal van 49.000 ton, een torpedojager en 3 zeilschepen in de Atlantische Oceaan en de Middellandse Zee in de grond hebben geboord. Deze bewering is niet bevestigd.

— **Londen:** Radio-Parijs zeide: „Er zijn berichten, volgens welke Duitse duiboten in contact zijn met Engels-Noordamerikaanse convoeien op de Atlantische Oceaan en de Middellandse Zee. Er zijn nog geen biezonderheden beschikbaar."

— **Geallieerd Hoofdkwartier in Noord-Afrika:** Een offciële verklaring zeide, dat de Geallieerden de „volledige luchtdekking" boven het Kanaal van Sicilië hebben verkregen en de Middellandse Zee opnieuw geopend hebben voor de Geallieerde scheepvaart van Gibraltar tot Suez."

(Vervolg van pagina 2).

„Het ontzien van belangrijke katholieke volksgroepen."

De tweede theorie na 1870, die van „het ontzien, of ter wille zijn van belangrijke katholieke volksgroepen", maakt het wat beter, al is ook zij tenslotte voos. Wat wij, Nederlandse Kaholieken in Engeland, uit pijnlijke ervaring zo wel weten, weten niet-Christelijke of anti-Christelijke staatslieden even goed: dat onze politieke macht als katholieken bedroevend klein is. Maar er zijn tenslotte, hoe treurig ook gescheiden op zoveel gebied, grote katholieke volksgedeelten — moet men die niet ontzien? Deze mensen, die van de sociologie van Sint Thomas van Aquino, van Leo XIII en Pius XI, die van de vredesnota's van Benedictus XV en Pius XII, zo weinig terecht brengen — zij knielen tenslotte voor dezelfde altaren, kennen hun momenten van geestelijke verheffing, vinden elkaar dan toch nog wel somtijds in openbaar samenzijn. Het niet eerbiedigen of althans erkennen van een zo hooggeplaatste als den Paus van Rome zou het nationaal leven, misschien zelfs het nationaal-staatkundig leven schade kunnen berokkenen. Is dan vertegenwoordiging bij het pauselijk hof, althans het niet verbreken van betrekkingen daarmee, niet een verstandige daad? Zijn er ook niet gebieden van overzee, die met de godsdienst van dezen hoogsten vertegenwoordiger te maken hebben — en is met name de Missie niet iets, wat de zozeer verdeelde Katholieken zeker samenbindt? Zou het dus geen nationaal voordeel hebben, op de hoogte te zijn van wensen, directieven, daar in het Vaticaan geuit — te voorkomen al te grote misgrepen in het behandelen van de groep van vraagstukken, die met de Missie bv. samenhangen?

Er zit iets in deze gedachtengang — maar dan toch wel bitter weinig Het is niet zo absurd als de theorie van den Paus als tijdelijk souverein of die van de staatkundige macht der Katholieken. Maar wat verklaart deze theorie omtrent de houding van het Tsaristisch Rusland of van het Groot Britannië van Disraëli en Gladstone? Niets hoegenaamd. Wat hadden zij met het ontzien van katholieke groepen van doen? En als wij aan de oorlogsstrijd van het heden denken: wat verklaart zulk een theorie voor al de pogingen van een Finland, een Hongarije, een Bulgarije, een Japan? Waarom al die pogingen, zodat een reis van en Mons. Spellman President Roosevelt tot allerlei verklaringen noopt — en zulk een reis de internationale pers wekenlang bezig houdt?

Het is duidelijk, dat deze theorie volkomen inadaequaat is en dat dieper moet worden gepeild om tot een behoorlijke verklaring van het grote verschijnsel te komen.

Deze theorieën hebben alle afgedaan; de laatste twee met haar poging tot een verklaring „van buiten uit". zijn geheel mislukt, nadat de eerste. zonder enige innerlijke waarde altijd. noodzakelijk voor de naakte feiten was bezweken.

De Historische Theorie.

Er is echter wel een voortreffelijke theorie, een verklaring „van binnen uit" — **de historische theorie.** Dit pausdom is een monument, voor vriend en vijand en onverschillige, dat reeds boogt op een meer dan duizendjarige openbare traditie, na eeuwenlang leven in de verborgenheid van catacomben. Duizend jaar internationale en staatkundige traditie, alleen reeds van het Edict van Milaan tot het Concilie van Bazel toe.

Ik zal mij wel wachten, u als leidsman aan te bevelen den katholieken revolutionnair van de negentiger jaren en van de jaren vóór de eerste wereldoorlog Léon Bloy. Maar in zijn „Le Désespéré" en in zijn „La Femme Pauvre" heeft hij onsterfelijke bladzijden geschreven over de betekenis van die duizend jaar.

„L'homme est tellement éternel, que les idées qu'il réalise le moins sont les idées du temps et de l'espace".

Een duizendjarige traditie.

Met deze prachtige zin leidt hij in: duizend jaren, tien eeuwen, geweldig als de geboden van Sabaoth! En steeds gaat het voort, zodat de woorden van den groten protestantsen geschiedschrijver Macaulay bijna een gemeenplaats zijn geworden: en nog zal het Pausdom ongebroken staan, als de reiziger van Nieuw-Zeeland op de ruïnes van Londen een schets maakt van de bouwvallen van Londen Bridge.

En altijd is er — want daarover gaat het thans alleen — de staatkundige macht van den Paus. Of Karel de Grote wordt gekroond, de Hohenstaufen teruggedrongen, of Napoleon I moet capituleren, of Bismarck zijn binnenlandse politiek moet wijzigen. Voor Hem zullen Mussolini en Hitler in het stof verdwijnen, zal een wereldcommunisme moeten wijken, zal een wereldplutocratie eenmaal zijn een belachelijk en vergeten hoofdstuk van economische wereldwanorde.

Al de ellendige mislukkingen van de Renaissance-pausen en de grote zwakheid in het grootste deel van 17e en 18e eeuw, met het biezonder critieke punt van de Franse Revoutie — leest erover de tragische bladzijden bij den historischen grootmeester Godefroy Kurth — hebben dit machtigst historisch gegeven ternauwernood kunnen beschadigen. Als die Franse Revolutie in de ijzeren knuisten van Napoleon komt, is het deze geweldigste aller staatslieden, die het eerst de wereldmacht, den Paus, ondergaat — en openlijk erkent.

De onvergankelijkheid van de Pauselijke dynastie.

Onmiddellijk na den zwakken Pius VI komt Pius VII; uitwendig even zwak, schijnbaar nietig, maar bewust beladen met de traditie van duizend jaren staatkunde — en daardoor een grote macht zonder gelijke, de wereldmacht. Bladert eens in de grandioze werken van Aulard, Sorel, Vandal, Madelin — allen geschiedschrijvers van wereldfaam. Hun bewondering en verwondering spreken uit elke letter van hun machtige boeken. En met Pius VII begint een nooit gekende herleving van het Pausdom van 19e en 20e eeuw, begint een ongekende glorieuze dynastie — Gregorius XVI, Pius IX, Leo XIII, Pius X, Benedictus XV, Pius XI — en de onvergankelijkheid van de grote staatkundige macht wordt voortdurend bevestigd.

Vraagt dan niet, bij een critisch onderzoek naar het wezen van die grote macht, naar de mening van den een of anderen staatsman van de derde of van de tiende rang! Het zij ons voldoende de getuigenis te horen van de drie grootste staatslieden van de 19e eeuw, Napoleon I, Bismarck en Gladstone. Bij herhaling spreken zij zich uit. Het meest welsprekend en tot Sint Helena toe de Franse tiran; met een zekere grimmigheid — en een schouderophalen van niet verstaan — Bismarck; met grote koelheid, omdat het gaat om iets wat van zelf spreekt — raadpleeg zijn levensbeschrijver John Morley in de al te omvangrijke drie delen — Gladstone.

Verachting voor de Pauselijke Staat en hoogachting voor den Paus.

Bij de eerste twee spreekt vooral het gevoel van het eigen tijdelijke en voorbijgaande — bij Napoleon is dat altijd heel sterk — tegenover zulk een macht van de eeuwigheid. Zeer realistisch, worden zij juist geïrriteerd door geestelijke lieden om den Paus heen; dikwijls laten zij hun verachting voor deze de vrije loop. Een halt is er steeds, als de Paus zelf in het geding komt. Met Britse eigenwaan en bedenkelijk opgetrokken wenkbrauwen spreekt Gladstone over de pauselijke staat — vergetend het armzalig huishouden van Ierland, dat Engeland naast eigen deur kan vinden — en daar veroorzaakt heeft. Met een heel ander lijden stellig dan dat van de Romeinse boeren uit het erfdeel van Petrus! Maar de Paus zelf is geen ogenblik in discussie — hier ontmoet de ene grote macht de andere en twijfelt een internationale vèr ziende en een trots vertegenwoordiger van Groot-Brittannië niet, welke de grootste is van de twee.

Met grote nationale schaamte herdenken wij dan ook de blunder, door Nederland in 1871 geslagen, toen het nauwelijks zijn weder-intreden in de grote internationale maatschappij had gedaan. Toen voor het eerst oprijzend uit een nationaal leven, zonder enige grootheid van cultuur, door onze beste historiekenners en kunstenaars terecht genoemd: een nationaal moeras, begint ons land met de ezelstrap, daartoe geïnspireerd door het zozeer van den groten Thorbecke afgeweken liberalisme van Kappeyne van de Coppello. Wat weet de povere Dumbar meer dan het theorietje van den Paus, vorst van de Pauselijke staat? En zo komt een meerderheid tot de onnozele mening, dat met het Pausdom is afgerekend, omdat de ongelukkige en niets ter zake doende Pauselijke Staat is verdwenen. Waarom dan niet een ezelstrap?

Nederlandse gezantschap bij den Paus verdwijnt.

Alberdingh Thijm en Nuyens, reeds lang verbitterd door het in ons land weer oplaaiend anti-papisme; met zoveel staatslieden van internationale reputatie terecht van mening, dat het negatief gedeelte van de tijdelijke macht van den Paus zeker betekenis heeft voor de vrije meningsuiting van den Paus; deze grote leiders van de Katholieken van die dagen, zij zien vooral — en terecht — de kwaadaardige poging om het Nederlands katholicisme te grieven. Tot een juiste stelling van het grote probleem kwamen zij nog niet — kwam geen Katholiek in die tijd [1]). Zoveel jaren later zou pas de kranige dissertatie verschijnen aan de Amsterdamse Universiteit van Jan Willem Schneider — den zo spoedig voor het openbaar leven der katholieken van Nederland verloren geganen jongere van groot talent.

Het Gezantschap bij den Paus verdwijnt. Het blijft opgeheven, tot dat in Wereldoorlog I de grote liberale staatsman Cort van der Linden — altijd open voor alle meningen en zeker voor die van Struycken, die hem tijdig over de juiste betekenis van den Paus als internationale grote macht had ingelicht — zich die grote macht in de zo critieke tijd herinnert. Het Gezantschap bij den Paus herleeft; ons land wordt bij het Vaticaan door eerste klas staatslieden — een Louis Regout, een Octave van Nispen tot Sevenaer — vertegenwoordigd.

Antipapisme doet het gezantschap weder verdrijven.

Maar in 1925 neemt een politieke imbeciel, een Dominee Kersten, in dit geweldige internationale vraagstuk de leiding. Profiterend van een tot in het absurde doorgevoerd evenredig kiesrecht, viert hij uit zijn anti-papisme van de nieuwere tijd. Wat deert hem de theorie over de staatkundige betekenis van den Paus? Wat deert hem het buitenlands prestige van Nederland? Maar erger dan dit is het, dat partijen van aanzien dit buitenlands prestige opofferen aan binnenlands partijkrakeel of aan voldoening van het belachelijk anti-papisme van groepen van haar leden of van de concurrentie onder het kiezerscorps. En zo vergrijpt een kleine meerderheid zich opnieuw aan het Gezantschap bij den Paus en verdwijnt dit te tweede male.

Laat ik enige tijd stil staan bij de ellendige fouten, die bij dit alles zijn begaan. Laten wij beginnen met de hand in eigen boezem te steken.

Zeker, er was volop reden tot grote verontwaardiging onder de Nederlandse Katholieken. Zij wisten, dat juiste redenering en zuivere theorie niets te maken hadden met de gepleegde wandaad. Zij wisten, dat een deel van hun landgenoten — in het land van orde en vrijheid! — hen wilden kwetsen en dat zij, de Katholieken, daarvoor geen enkele aanleiding hadden gegeven. Daar was bovendien een biezondere reden tot verontwaardiging.

De zaak van het Gezantschap was een nationale zaak, zo goed als de sociale directieven van Rerum Novarum en Quadragesimo Anno wereldzaak zijn. Maar wie eerder dan de Katholieken hadden voor al deze zaken in de bres te staan? Wie waren beter ingeleefd in de eeuwenoude traditie van de wereld-staatkundige betekenis van den Paus? Wie kenden beter dan zij de feiten, hoe die staatkundige macht altijd op wereldvrede is gericht, in het staatkundige zowel als in het sociaal-economische? Wisten de Katholieken niet, dat het maar enkelen zijn onder de niet-katholieken — een President Roosevelt b.v., die er zich openlijk op beroemde, dat hij voortdurend Quadragesimo Anno raadpleegde — die zich zelfs met wetenschappelijke impulsen in de buurt van het pausschap wagen? Kenden zij niet zoiets van geheel bevooroordeelde wetenschap — onder het mom van vrije wetenschap, die stelselmatig de rijkste objecten, de meest zich opdringende objecten, negeert, zodra zij daar iets menen te zullen vinden, dat niet past bij a priori aanvaarde en geheel vastgeroeste geestesrichting? Voor de zaak in quaestie konden zij er zeker van zijn, dat maar een enkele, zeer hoogstaande niet-katholieke Nederlander nog een paar dagen bedrukt zou zijn om dit erbarmelijk votum van de Tweede Kamer!

De fouten der Katholieken bij de Gezantschapsquaestie.

Intussen rijst de vraag: zijn er geen tactische fouten door de Katholieken gemaakt bij de Gezantschapsquaestie? Ik meen van wel — en zelfs zeer ellendige fouten.

Toen Cort van der Linden het klare inzicht had gewonnen, dat, zij het aanvankelijk tijdelijk, de verbinding met den Paus moest worden hersteld, had het toen niet van wijze tact getuigd, het voorbereiden van het herstel dezer betrekking op te dragen aan een gezaghebbend protestants diplomaat? Moesten de eenvoudigen van geest — zo al niet van hart — die nu eenmaal door allerlei anti-papistische rimram waren misleid en die in deze ingewikkelde vraagstukken uiteraard moeilijk wegwijs raken, worden opgeschrikt door de zending van Mgr. Nolens? Moest de zending van een praelaat van de R.K. Kerk, zijn veel te veel op de voorgrond treden bij deze aangelegenheid, niet volkomen misleidend werken? Terwijl zij toch ook in het geheel niet paste bij de soliede, door alle internationale grootmachten aanvaarde theorie? Werd dan het voorbeeld o.a. van Groot-Brittannië nog altijd zó slecht begrepen? Waarom werd — en iedereen zal begrijpen, dat hiermede niets wordt gezegd tegen twee van de grootste glories van de katholieke staatkundige partij in ons land! — tweemaal een katholieke Gezant gekozen?

Toen het gevaar in 1925 dreigde, waarom werd toen niet tijdig dat aantal eerste-klas niet-katholieke Nederlanders gemobiliseerd, de mannen met inzicht in internationale verhoudingen, in de wereldpositie van Nederland, mannen uit de school van de Beaufort, persoonlijkheden, die te juister tijd op de partijen van links met name gunstige invloed konden oefenen? Zelf heb ik getuige mogen zijn van de meer dan slordige voorbereiding van het Cabinet-Colijn van 1925 — ik ga thans niet in op de geheel verkeerde ontwikkeling van onze binnenlandse politiek in die tijd, die voor deze zaak zoveel op haar geweten heeft; mijn inzichten daarover zijn u voldoende bekend! — en ik weet dus, hoe over deze allerbelangrijkste quaestie in katholiek-staatkundige kring werd heengelopen. Ik weet dus ook, dat toen reeds vast stond, dat de Heer Van Karnebeek niet de portefeuille-quaestie zou stellen, dat op de Christelijk-Historischen niet te rekenen viel; — en dat — lamentabile dictus — toch de steun aan een Cabinet-Colijn werd doorgedreven......

Zien wij nog eens om ons heen...... Bekijken wij maar de Engelse kranten van een veertien dagen...... Finland, Hongarije, Italië, Japan, Bulgarije, de Verenigde Staten van Noord-Amerika — en het Vaticaan. Het pauselijk Hof wemelend van buitenlandse diplomaten — en wij ontbreken.

Gaan wij nog even wat dieper in op de historische theorie — op de traditie. Dit is niet alleen een zaak van uitwendige, maar ook van inwendige betekenis. Wat de gehele wereld, met haar diep-christelijke overleving, ondanks ontkenning en bestrijding, ten diepste weet is dit: **Daar in het Vaticaan is het enige wereldcentrum, waar van wezenlijke gerechtigheid in het internationale is te verwachten.**

Daar is niet alleen geen enkel materieel belang van groter of kleiner orde, daar is de handhaving van de leer: aan ieder het zijne, met meer omzichtigheid en verfijning, met meer historische zin dan waar ook toegepast, ten bate van allen. Daar is de veroordeling van alle machtswaan, de veroordeling van alle tyrannie, de veroordeling van alle vernietiging van het zwakke. Daar is ook de cultuur van een positieve internationale rechtsorde, zonder geweld van den een en zonder vrees van den ander. Daar reikt het recht in het sociaal-economische — waardoor het recht zijn grootste inhoud krijgt.

Machtsphilosophie wordt daar veroordeeld — en de wijsbegeerte, die Griekse Oudheid met het licht van Thomas van Aquino verbindt, inspireert daar de wereldwijsheid.

Groter invloed van den Paus in de na-oorlogse wereld.

Voor de Nederlandse Katholieken als staatsburgers, in samenwerking met zoveel verstandige volksgroepen, is thans groot werk te doen. Zoals bij de grote sociale Encyclieken — waarover ik reeds vroeger tot u mocht spreken — die veel verder reiken dan de katholieken, maar voor de gehele mensheid zijn bestemd, hebben wij, Katholieken, in staatkundige vereniging, in dienst van onze aanstonds herboren nationale gemeenschap, een belangrijke staatkundige taak te verrichten.

Op de komende algemene vergadering van de International Christian Democratic Union, waar Generaal Haller, Dr. Slavik, Dr. Baptista i Roca en ik zullen spreken over „De Volkenbond — nu!", zal ik het voorrecht hebben te bepleiten, dat in de Council van The Commonwealth of Nations, die wij afbidden, een permanente Zetel van Advies voor het Vaticaan worde ingeruimd. Daarvoor is de steun van de Nederlandse Katholieken onontbeerlijk — maar ook van zoveel anderen, met inzicht in het nieuwe internationale leven en vol goede wil.

Gezamenlijk moeten wij uitwissen alle tekenen van internationale onmondigheid bij een volk, dat internationaal thans terecht zo groot aanzien geniet en aan een Grotius en een Asser voor internationale wijsheid en wetenschap zoveel is verschuldigd.

[1]) Wij geven het vertoog van den professor zonder commentaar, doch kunnen onze verbazing, dat hier **Schaepman** niet genoemd wordt, niet bedwingen. — Redactie.

EMMASTAD

WACHTDIENSTEN: Wo., 30 April:

Telegram Afdeling: tel. 307, na 23 uur tel. 553.
Shipping & Supplies: De Vlieger, tel. 244, Bernhardlaan 10.
Scheepvaart Afdeling: v.d. Harst, tel. 701, Emmastad 104.
Dok Afdeling: Van Hasselt, tel. 468.

SPORT - RUB

Officiële Mededeling
van
„De Curaçaose Voetbal

WEDSTRIJD UITSLAGEN
Van Zondag, 27 Juni 1943:

Independiente 1 — S.U.B.T. 1	1—2.
Be Quick 1 — Caribe 1	0—0.
Independiente Jrs. — Scherpenh. Jrs.	0—2.

WEDSTRIJDPROGRAMMA.
STADION.
COMPETITIE 1943.

Zondag 4 Juli 1943:	Atlanta 1 — Jong Cu (Oehlers)
Zondag 11 Juli 1943:	Independiente 1 — T (Ankoné)
Zondag 18 Juli 1943:	geen wedstrijd in het
Zondag 25 Juli 1943:	Jong Holland 1 — A (Van Rosberg)
Zondag 4 Juli 1943: **Juniores**	S.U.B.T. — Jong Ho (Ercol)

MUNDO NOBO.

Zondag 11 Juli 1943: **Reserve-A-klasse**	Jong Holland 2 — S. (Viejou)
Zondag 25 Juli 1943:	Jong Curaçao 2 — Ind (Van Eerden)
Zondag 4 Juli 1943: **B-Klasse**	R.C.C. 1 — Scherpenh (Visser)
Zondag 18 Juli 1943:	D.T.S. 1 — R.C.C. 1 (Oehlers)
Zondag 11 Juli 1943: **Juniores**	Independiente — Jong (Taytelbaum)
Zondag 18 Juli 1943:	Jong Holland — Scher (Rog)

SCHERPENHEUVEL.

Zondag 18 Juli 1943: **B-klasse**	Scherpenheuvel — Be (Ercol)
Zondag 25 Juli 1943:	Scherpenheuvel 1 — I (Taytelbaum)

Aanvang der wedstrijden: Voor de A-Klasse en Reserve A-Klasse om 16.15 uur precies: voor de Juniores des morgens om 1

Het royement van de C.S.V. „D.T.S.", zoals gepubliceerd i van 30 April 1943, is inmiddels door het Bondsbestuur ingetro zien genoemde vereniging haar financiële verplichtingen te C.V.B. geheel is nagekomen. De vereniging „D.T.S." wenst mede te doen aan de competitie (B-Klasse). Indien de overig gen hiermede accoord gaan (zie artikel 38, punt 2, 2e alinea) i wege hiertegen ook geen bezwaar.

Het Bondsbestuur maakte hierbij bekend, dat de VRAGENL gezeld dienen te gaan van een verklaring, zoals nader omschre 42, Overschrijving, punt 2, letter a, van het Huishoudelijk Regler klaringen zijn op aanvraag te verkrijgen bij den Heer Viejo Walbeeckplein 15. Vragenlijsten **zonder** bijgevoegde verkla niet meer in behandeling genomen kunnen worden.

Het Bondsbestuur deelt mede, dat gelegenheid bestaat tot van nieuwe scheidsrechters. Oud-spelers van verenigingen, di aanmerking wensen te komen, worden verzocht dit mede te de ginnelingen is eveneens gelegenheid tot inschrijving; deze zu speciale cursus moeten volgen.

Woensdag, 7 Juli 1943, des avonds om 20 uur precies bije SCHEIDSRECHTERS in het R.K. Zeemanshuis, Klipstraat 4 hoofdzaak zullen de spelregels behandeld worden, waarbij miniatuur-voetbalveld gebruikt zal worden. Heren Scheidsrecht belangstelling voor dit werk. De speiregelbehandeling is zeer en nuttig.

Het Bondsbestuur verzoekt hierbij, **indien enigszins mogelijk** van een **tweede** clubvlag, zulks in verband met de wedstrijden, op Mundo Nobo alsmede in het Stadion op het Rif gespe Voorlopig komen in aanmerking hiervoor: Independiente, Jong lanta en Jong Curaçao. De vereniging S.U.B.T. heeft reeds een ter beschikking gesteld.

De C.V.V. „Willemstad" is door het Bondsbestuur geroyeerd tikel 13, punt 1, letter b, Huishoudelijk Reglement.

De „Club Deportivo Caribe" heeft verzocht ook nog te mog met een Juniores-elftal aan de competitie. Indien de overigen hiermede accoord gaan, is van Bondswege hiertegen ook geen

Wedstrijdformulieren, elftalopgaven, correspondentie enz., wo adresseren aan den Heer J. C. Viejou, Johan van Walbeeckplein

HET B